

PEDAGÓGIAI PROGRAM

“TOLNAI LAJOS”

**NÉMET NEMZETISÉGI ÉS
KÉTTANNYELVŰ GIMNÁZIUM**

II. KÖTET

HELYI TANTERV

Hatályba lépés: 2004.09.01

Hatályosság: 4 év

Tartalomjegyzék

1. A képzés rendje	3
2. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások és azok óraszámái	9
3. Az alkalmazott tankönyvek, segédletek kiválasztásának szempontjai, alapelvei.....	13
4. A magasabb évfolyamba lépés feltételei.....	14
5. A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei:	15
6. Értékelés és motiváció.....	17
7. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya	18
8. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának rendje	20
9. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek.....	23
10. Célnyelvi civilizáció tantárgy	24
11. Német nemzetiségi népismeret tantárgy	28

1. A képzés rendje

1.1. A képzés belső szakaszai

A./ Hat évfolyamos német nemzetiségi kétnyelvű kisebbségi oktatás

Célja: A magyar közoktatás részeként megvalósítsa az iskolai nevelés és oktatás általános céljait és feladatait, és e mellett biztosítsa a német kisebbségi anyanyelvű tanulást, a német kisebbség történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományőrzést és -teremtést, az önismeret kialakítását, a kisebbségi jogok megismerését és gyakorlását.

A német kisebbségi oktatás segíti a kisebbséghez tartozót abban, hogy megtalálja, megőrizze, és fejlessze identitását, vállalja másságát, elfogadja és másoknak is megmutassa a kisebbség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.

Arra kell törekedni,

- a. hogy a tanulók számára nyilvánvalóvá váljanak a nyelvi és kulturális gazdagság előnyei, és alakuljon ki a tanulóknál a reális nemzetkép és kisebbségkép,
- b. hogy a tanulók felismerjék az előítéletek és kirekesztés megjelenítési formáit, és megismerjék a jelenség hátterét, veszélyeit, az emberi, állampolgári és kisebbségi jogok megsértésének jelenségét,
- c. hogy a tanulók ismerjék meg a magyarországi és ezen belül a dél- dunántúli német kisebbség történeti, kulturális és népismereti adottságait,
- d. hogy a tanulók tájékozottak legyenek a német nyelvterületen fekvő országok, valamint a más államokban élő német nemzetiség földrajzi, történelmi, kulturális jellemzőiben,
- e. hogy nemzetiségi tanulók német nyelvi tudása az anyanyelvi szinthez közelítsen.

Német nyelven oktatott tantárgyak:

történelem, földrajz, fizika, népismeret, művészetek, ének-zene

Választható német nyelvű foglalkozások:

szókincsfejlesztés (kötelezően)
német nemzetiségi néptánc
újságírás
énekkar
projektek

Az oktatás tartalmi követelményei:

Az oktatás tartalmi követelményei a Nemzeti Alaptanterv követelményeit veszik alapul, egészítik ki, biztosítva ezáltal, hogy a kisebbségi oktatásban résztvevő tanulók a más iskolákba járó tanulókkal azonos esélyek mellett készülhessenek fel az alpműveltségi vizsgára és az érettségi vizsgára, illetve a felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére

B./ Négy évfolyamos német két tanítási nyelvű középiskolai oktatás

Célja, hogy az anyanyelvi és idegen nyelvi tudást egyidejűleg és a lehető legkiegyensúlyozottabban fejlessze.

A tanulók alkalmassá váljanak arra, hogy tanulmányaikat akár magyarul, akár idegen nyelven folytassák, illetve szakmájukat mind a két nyelven gyakorolják.

A különböző kultúrák értékein keresztül nevelje a tanulókat toleranciára, nyitottságra; törekedjen pozitív én- és országkép kialakítására; értesse meg a nemzetközi kapcsolatok és együttműködés fontosságát. Az anyanyelv-tudás fejlesztése és a magyar kultúra megismerése mellett, a tanulók magas szintű idegennyelv-tudás és idegennyelv-tanulási képesség birtokába jussanak.

Legyenek képesek az idegen nyelven való gondolkodásra, az idegen nyelv használatára az információszerzésben, - közlésben, és - alkalmazásban.

Értsék meg az idegennyelv-tudás állandó gondozásának szükségességét a mind kiegyensúlyozottabb kétnyelvűség elérése és megtartása érdekében.

Német nyelven oktatott tantárgyak:

történelem, földrajz, fizika, célnyelvi civilizáció, rajz és vizuális kultúra.

Választható német nyelvű foglalkozások:

szókincsfejlesztés
német nemzetiségi néptánc
újságírás
énekkar
projektek

Az oktatás tartalmi követelményei:

A Nemzeti Alaptanterv és az érettségi vizsgatárgyak általános követelményei által közvetített műveltségkép az irányadó. Az idegen nyelv (német nyelv) műveltségi terület módosítva és kiegészítve azzal, hogy bővebben ismerteti meg a német nyelvterület országainak (Ausztria, Németország, Svájc) kultúráját.

C, Négy évfolyamos általános tantervű képzés

Célja: a Gyöngyös környékén lakó kisiskolákból jövő tanulók számára lehetőséget adni általános gimnáziumi tanulmányok folytatására, mely az érettségi vizsgával záródik /záródhat.

11. és 12. évfolyamon lehetőség a kétszintű érettségire való felkészülésre.

Tartalmi követelmények: a NAT és a kerettantervek szerint. Felkészülés az alap és kétszintű érettségi vizsgákra azok követelményrendszere szerint.

D. Hat évfolyamos diszlexiás képzés

Célja: tanulási zavarokkal küzdő tanulók számára lehetőséget adni gimnáziumi tanulmányok folytatására.

11. és 12. évfolyamon biztosítani a felkészülést a kétszintű érettségire.(A javasolt könnyítések ill. felmentések biztosításával).

Tartalmi követelmények: a NAT és a kerettantervek szerint.

E./ Érettségi utáni szakképzés

Feltételei az 1.számú mellékletben:

a „Képzési program és működési rend az idegenvezető és hostess képzés számára „, c. részben található .

1.2. Képzési specialitások

A tanulmányok során a tanulóknak a tanórákon kívül az alábbi területeken nyújtunk sajátos fejlődési lehetőséget:

a./ A magyarországi német nemzetiségi kultúra megismerése és ápolása:

- a német nemzetiségi hagyományörző néptánc
- nemzetiségi énekkar, minősítő versenyek
- színjátszás
- nemzetiségi napok, találkozók
- közös programok a helyi Német Kisebbségi Önkormányzattal
- projektek

b./ A német nyelvterület kultúrájának megismerési lehetősége:

Újságírás (többnyelvű diákújság), külföldi ösztöndíjak
Goethe ösztöndíjak (Németországban),
Európa - Ház képzési programja (Németországban),
Baden – Württemberg tartomány éves ösztöndíja,
Testvériskolai cserelátogatások

Németországba:

Darmstadt,

Chemnitz,

és Ausztriába:

Bad Radkersburg

c./ Külföldi nyelvvizsgák vizsgahelye a gimnáziumban

D S D (Deutsches Sprachdiplom),

Ö S D (Österreichisches Sprachdiplom)

d./ A kézilabda csapatsport kiemelt művelése 4. - 6. korcsoportban leányoknak és fiúknak egyaránt.

Mindennapos testnevelés lehetőségét biztosítjuk kollégiumi keretek között is.

e./ Informatikai foglalkozások a számítástechnikát naponta felhasználók számára kollégiumi foglalkozások keretében is.

f./ Emelt szintű érettségire felkészítő csoportokat működtetünk:

magyar nyelv és irodalom,
történelem,
matematika,
egy idegen nyelv

Megfelelő létszám esetén legalább kettőt a következő tárgyak közül:

informatika,
fizika,
biológia,
kémia
testnevelés

g./ Német nyelvű könyvtári szolgáltatásokat biztosítunk.

h./Kézműves szakkör működtetésével lehetőséget biztosítunk tanulóink /különös tekintettel a diszlexiás tagozatra/ manuális készségeinek fejlesztésére.

f./Színjátszókör beindításával a következő **készségeket** fejlesztjük tanulóinknál:
kommunikációs készség, kreativitás, önkifejezés, kooperáció, érzelmi intelligencia.

j. A tevékenységi területek kibővülnek még a kollégiumi lehetőségekkel.

Rendszeresen megrendezésre kerülő versenyek:

- Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyek az egyes tantárgyakból
- Általános Iskolai Tanulmányi Versenyek az egyes tantárgyakból
- Országos levelező versenyek
- Német nyelvi műfordítói verseny
- Német nyelvű tolmácsverseny
- Német nyelvi kiejtési verseny
- Német nyelvű levelező előkészítő verseny
- Gordiusz matematika tesztverseny
- Kenguru matematika tesztverseny
- Varga Tamás matematika verseny
- Zrínyi matematika tesztverseny
- Kitaibel biológia verseny
- Arany János irodalmi verseny
- Illyés versmondó verseny
- Ordas Lajos országos retorika verseny
- Nyelvében él a nemzet – nyelvhasználati verseny
- Tolnai Lajos prózamondó verseny
- Valéria Koch német szavalóverseny
- Színjátszó fesztiválok
- Rajzpályázatok
- DUE pályázatok (Diák Újságírók Egyesülete)
- Honismereti verseny
- Tolna Megyei Ifjú Tudor Díj
- Diákolimpia versenyei:
kézilabda, kosárlabda, röplabda, atlétika.

Iskolánkban megrendezett bajnokságok:

- Kézilabda, kosárlabda, sakk, női/férfi foci bajnokság osztályok között.
- „Legügyesebb osztály" ügyességi verseny az iskolanapon
- „Villámbajnok” egyéni ügyességi verseny az iskolanapon
- Tuba Gyula Nemzetközi Kézilabda Emléktorna
- Káspári János Kollégiumi Teremfoci Emléktorna
- Gyönki Diák Kupa kézilabda torna

2. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások és azok óraszámjai

Négyosztályos általános gimnáziumi óraterv (javaslat)				
Tantárgy	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom (+ Tánc és dráma)	148 (+18,5)	148 (+18,5)	148	128
Történelem (+ Társadalomismeret)	74 (+18,5)	74 (+18,5)	92,5 (+18,5)	96
Ember és társ. ism., etika			37	
1. Nyelv	111	111	111	96
Célnyelvi civilizáció				
2. Nyelv	111	111	111	96
Matematika	111	111	111	128
Informatika	74			
Bevezetés a filozófiába				32
Fizika	55,5	92,5	74	
Biológia		55,5	74	64
Kémia	74	74		
Földünk és környezetünk			74	64
Rajz	37	37		
Ének – Zene	37	37		
Testnevelés	74	74	74	64
Osztályfőnöki	37	37	37	32
Mozgókép és médiaismeret	37			
Választható		18,5	148	160
Kötelező óraszám	1017,5	1017,5	1110	960
Heti össz. óraszám	27,5	27,5	30	30

Négyosztályos kéttannyelvű gimnáziumi óraterv (javaslat)

Tantárgy	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom (+ Tánc és dráma)	148 (beépített)	148 (beépített)	148	128
Történelem (+ Társadalomismeret)	92,5 (+18,5)	92,5 (+18,5)	92,5 (+18,5)	96
Ember és társ. ism., etika			37	
Célnyelv	203,5	222	185	160
Célnyelvi civilizáció			74	64
2. Nyelv	111	111	111	96
Matematika	111	111	111	128
Informatika	74			
Bevezetés a filozófiába				32
Fizika	55,5	92,5	74	
Biológia		55,5	74	64
Kémia	74	74		
Földrajz			74	64
Rajz	37	37		
Technika és életvitel				
Ének – Zene	37	37		
Testnevelés	74	74	74	64
Osztályfőnöki	37	37	37	32
Mozgókép és médiaismeret	37			
Választható			111	128
Kötelező óraszám	1110	1110	1221	1056
Heti össz. óraszám	30	30	33	33

Hatosztályos nemz. kéttannyelvű gimnáziumi óraterv (javaslat)

Tantárgy	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom (+ Tánc és dráma)	148	148	148 (beépített)	148 (beépített)	148	128
Történelem (+ Társadalomismeret)	74 (+18,5)	74	92,5 (+18,5)	92,5 (+18,5)	92,5 (+18,5)	96
Ember és társ. ism., etika					37	
Német nyelv és irodalom	222	240,5	222	185	185	160
Népismeret					74	64
2. Nyelv			111	111	111	96
Matematika	111	111	111	111	111	128
Informatika	37	37	74			
Bevezetés a filozófiába						32
Fizika	55,5	55,5	55,5	92,5	74	
Biológia	55,5	55,5		55,5	74	64
Kémia	55,5	55,5	74	74		
Földrajz	55,5	55,5			74	64
Rajz	37	37	37	37		
Technika és életvitel	18,5	18,5				
Ének – Zene	37	37	37	37		
Testnevelés	74	74	74	74	74	64
Osztályfőnöki	18,5	18,5	37	37	37	32
Mozgókép és médiaismeret				37		
Választható			18,5		111	128
Kötelező óraszám	1017,5	1017,5	1110	1110	1221	1056
Heti össz. óraszám	27,5	27,5	30	30	33	33

Tantárgyak és óratervek a dyslexiás tagozaton						
Évfolyam	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Kötelező tantárgyak						
Magyar irodalom (+ Tánc és dráma)	111	111	111 (beépített)	111 (beépített)	111	160
Magyar nyelv	37	37	37	37	37	
1. idegen nyelv	55,5	55,5	111	111	111	96
Történelem	92,5	74	111	111	129,5	128
Matematika	129,5	111	111	111	185	160
Fizika	55,5	55,5	55,5	55,5	74	
Kémia	55,5	55,5	55,5	55,5		
Biológia	55,5	55,5	55,5	55,5	55,5	
Földrajz		55,5	55,5	55,5	37	32
Informatika	74	74	74	74	55,5	64
Testnevelés	111	92,5	92,5	92,5	111	96
Vizuális kultúra	37	37	37	37		
Ének – Zene	37	37	37	37		
Technika és életvitel						
Osztályfőnöki	37	37	37	37	18,5	32
Logopédia	37	37	37	37	37	32
Emberismeret és etika						32
2. idegen nyelv						
Választható					148	128
Kötelező óraszám	925	925	1017,5	1017,5	1110	960
Heti össz. óraszám	25	25	27,5	27,5	30	30

3. Az alkalmazott tankönyvek, segédletek kiválasztásának szempontjai, alapelvei

Iskolánkban az **alkalmazott tankönyvek** kiválasztásánál a munkaközösségek döntése az irányadó, ahol a kollégák mind a szakmai-tartalmi, módszertani, mind az anyagi szempontokat igyekeznek szem előtt tartani, így a racionalitás elve érvényesül a konszenzusos megoldásokkal.

Célunk értéket közvetítve, naprakészen megfelelni az állandóan változásban lévő világunk által támasztott követelményeknek.

Egy évfolyamon belül –az átjárhatóság miatt-lehetőleg azonos tankönyvet választunk.

A **tankönyvcsaládok** esetében egymást követő évfolyamokon, ha mód van rá, biztosítjuk a folyamatosságot, ami növeli a diákok biztonságérzetét és megkönnyíti a tanulásukat, tanulási módszereik kialakítását, fejlesztését, valamint a tanárok is könnyen nyomon követhetik a tanulók előmenetelét.

A **segédletek** esetében konzultálunk az iskolavezetéssel, és az iskola anyagi lehetőségeihez mérten választunk a kínálatból. Fő szempont a szemléltetés minél jobb megvalósítása, ugyanis iskolánkban negyedik éve működik diszlexiás tagozat, ahol a főként olvasás és írási nehézséggel küzdő gyerekeknek a vizuális segítség elengedhetetlenül fontos, és köztudott, hogy a látvány általi tanulás igen hatékony a többi tagozaton tanuló diák számára is.

Mai rohanó világunkban már egyre kevésbé igaz, hogy a tankönyv a tudás egyetlen forrása, mégis érdekes, jól felépített tankönyvekkel és szemléltető segédletekkel biztosíthatjuk a minőségi oktatást, amely iskolánk célja.

Iskolánk szokványos /kötelező irodalmat tekintve szerény/ **magyar nyelvű könyvtári** állománnyal rendelkezik, ahol a tanulók ingyenesen kölcsönözhetnek olvasmányokat.

Német nyelvű könyvtári állományunk igen gazdag (a német és osztrák kapcsolatoknak köszönhetően). Számos kötelező és fakultatív olvasmány, tankönyv és segédlet kölcsönözhető ingyenesen. A német nyelvi ill. a német nyelven tanított szaktárgyi órák szemléletessé tételéhez sok hang-, és képi segédlet áll rendelkezésre.

A **taneszközök** kiválasztásánál szintén a munkaközösségek előzetes egyeztetése a mérvadó, a mindenkori piaci árak, a praktikusság és a hatékonyság szem előtt tartásával. A taneszközök kiválasztásánál célszerű a DÖK véleményét is kikérni.

Néhány, elsősorban német nyelven tanított tantárgy, ill. a diszlexiás tagozat esetében nem állnak rendelkezésre megfelelő megvásárolható kiadványok, ill. a meglévők kiegészítésre szorulnak. Ilyen esetekben a szaktanárok általuk elkészített kiegészítő segédletet készítenek és **fénymásolnak**.

4. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előirt tanulmányi **követelményeket az adott évfolyamon sikeresen teljesítette.**
- Az iskola magasabb évfolyamába lépő tanulót nem kell beíratni.
- A tanuló az iskola igazgatójának az engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.
- Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani.
- Ha a tanuló több iskolai évfolyam *valamennyi követelményét* teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam **bizonyítványába** be kell jegyezni. Ha a tanuló nem teljesíti az iskolai évfolyam valamennyi követelményét, az egyes *tantárgyak* osztályzatát **a törzslapján** valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, azt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni.
- **Egyéni továbbhaladás** esetén, amennyiben a tanuló az egyéni ütemtervben meghatározott évfolyam utolsó tanítási napjáig nem éri utol a többi tanulót, tanulmányait ennek az évfolyamnak a megismétlésével folytathatja.
- A tanuló részére engedélyezhető az iskola **évfolyamának megismétlése** abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamra léphet. Az engedély megadásáról a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére az iskola igazgatója dönt.
- Ha a tanuló a tanév végén egy vagy két tantárgyból szerez „elégtelen” minősítést, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban **javító vizsgát** tehet.
- Ha a tanuló a tanév végén három vagy több tantárgyból szerez „elégtelen” minősítést, az **évfolyamot ismételni** köteles. Ha a tanuló körülményei indokolják, a nevelőtestület az osztályozó értekezleten olyan határozatot is hozhat, hogy a három tárgyból elégtelen osztályzatot szerzett tanuló is javítóvizsgázhat.
- A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak **osztályozó vizsgát** kell tennie, ha
  - az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
  - az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
  - ha a tanuló igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanítási évben együttesen meghaladja a 250 órát, és a nevelőtestület engedélyezi, hogy valamennyi tantárgyból osztályozó vizsgát tegyen, s ha ezek a vizsgák sikeresek
  - ha a tanuló igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben egy adott tantárgyból a tanítási órák 30 %-át meghaladja, és a nevelőtestület engedélyezi, hogy az adott tantárgyból osztályozó vizsgát tegyen, s ha az sikeres
  - magántanuló volt.

5. A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei:

Az értékelés helyi rendszerén belül a magatartás és szorgalom értékelésekor kiemelt fontosságúnak tartjuk az alábbiakat:

segítse az iskola nevelési és oktatási céljainak elérését,
segítse a tanuló önismeretének fejlődését, adjon lehetőséget az önnevelésre,
az értékelés általában a tanuló iskolai tevékenységére vonatkozzon,
mindig legyen személyre szabott.

a.) A magatartás és szorgalom értékelésének módja

Az osztályfőnök összegzi az osztály és a kollégák javaslatait. Lényeges különbségek esetén az osztályfőnöki óra keretében (különösen problémás esetekben az osztályban tanító tanárok megbeszélésén) megvitatja azokat. Végleges döntést az osztályfőnök hoz. Ha nem sikerül közös minősítést kialakítani, az osztályfőnök az osztályozó konferencia segítségét kérheti.

A tanulók magatartását és szorgalmát félévkor és év végén osztályzattal minősítjük. Az év végi minősítés az egész tanévre szól.

b.) A magatartás értékelésének szempontjai:

- Megfelelés az iskolai követelményeknek:
  - a házirend, az iskolai követelmények ismerete, azok betartása és betartatása,
  - szükség esetén aktív kiállás a rendbontók, fegyelmezetlenek ellen, az iskolai viselkedés szabályainak megtartásáért.
- A közösség és annak tagjaihoz való viszony:
  - beilleszkedés a közösségbe, mások beilleszkedésének elősegítése,
  - aktív szerepvállalás a közösség előtt álló feladatok megoldásában,
  - segítőkészség a problémák feltárásában és megoldásában.
- Megfelelés az általános viselkedési normáknak:
  - a szűkebb és tágabb környezet elvárásait figyelembe vevő viselkedés és kulturált hangnem minden körülmények között.

c.) A magatartás minősítése

Példás magatartású az a tanuló, aki az elbírálás minden szempontjának következetesen megfelel. Nincs szóbeli figyelmeztetése, igazolatlan hiányzása.

Jó magatartású az a tanuló, aki kisebb hiányosságok, kifogások mellett felel meg a követelményeknek.

Változó magatartású az a tanuló, aki nem képes a követelményeknek folyamatosan megfelelni.

Rossz magatartású az a tanuló, aki a követelményeknek sorozatosan nem felel meg, magatartásával kapcsolatban súlyos kifogás merül fel.

d.) A szorgalom értékelésének szempontjai:

- A motiváltság mértéke:
  - a tudás megszerzésének igénye,
  - az egyéni képességeknek megfelelő teljesítmény.
- A tanulmányi munka elvégzése:
  - jó időbeosztás és munkaszervezés,
  - kötelességtudó, pontos, megbízható, önálló munkavégzés,
  - fegyelmezett, aktív tanórai tevékenység.
- A kötelező tevékenységen kívüli teljesítmény (tanulmányi verseny, szakköri munka, sportteljesítmény, pályázaton való részvétel).

d.) A szorgalom minősítése

Tantárgyi bukás esetén a szorgalom minősítése változónál jobb nem lehet.

A tanulók jutalmazásának, fegyelmezésének módjait, formáit, az iskola Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

Példás a tanuló szorgalma, ha a fenti követelményeknek képességei szerint maradéktalanul megfelel.

Jó, ha a követelményeket általában teljesíti, de képességei alapján néhány területen még fejlődnie kell.

Változó, ha nem képes a követelményeknek folyamatosan megfelelni.

Hanyag, ha nem is próbál megfelelni a követelményeknek.

6. Értékelés és motiváció

A tanulók értékelése az iskolai tanulmányok bármely szakaszában arra irányul, hogy

- a. mennyiben sajátította el a tanuló a tantárgyi követelmények szerinti ismereteket,
- b. milyen eredményt ért el képességeinek fejlesztésében,
- c. milyen munkarend szükséges a hatékonyabb tanítás-tanuláshoz,
- d. milyen ösztönzés szükséges a jövőképe megközelítéséhez.

A tanulók tanórai tevékenységének értékelése érdemjegyekkel történik. Félévenként a tanuló tevékenységét minden tantárgyból legalább a heti óraszám kétszeresének megfelelő számú - de minimum három - érdemjeggyel kell értékelni.

Az értékelés alapja lehet szóbeli felelet, írásbeli dolgozat, előadás, bemutató, versenyeredmény, stb...

Minden félév megkezdésekor a kisebbségi nyelvből és célnyelvből írásbeli felmérést végez a nyelvi munkaközösség, amely meghatározza az adott évi tanulócsoporthoz beosztást, és amely alapján elkészül a munkaközösségi terv.

Év végi vizsgát tartunk a 8. és a 10. évfolyam befejezése előtt a következő tantárgyakból:

8. évfolyam:

- magyar irodalom (szóbeli)
- magyar nyelvtan (írásbeli/ szóbeli)
- kisebbségi nyelv /német/ (szóbeli és írásbeli)
- történelem (szóbeli)
- matematika (írásbeli)

10. évfolyam:

- magyar irodalom (szóbeli)
- magyar nyelvtan (írásbeli/ szóbeli)
- kisebbségi nyelv illetve célnyelv /német/ (szóbeli és írásbeli)
- történelem (szóbeli és írásbeli)
- matematika (írásbeli)

A vizsga anyaga a vizsgát megelőző két tanév témakör szerűen megadott tananyaga. A témaköröket a szaktanárok a vizsgát megelőzően legalább három hónappal a tanulóknak írásban megadják.

A vizsgákat érdemjeggyel kell értékelni.

A félévi és a tanév végi tantárgyi osztályzatokat, a tanulók magatartása és szorgalma értékelését a vonatkozó jogszabályok szerint kell megállapítani.

A nevelőtestület a tanulói közösségek tanulmányi munkáját a félévi és év végi értekezleten értékeli.

7. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Formái:

A tanulók értékelésében a szóbeli, illetve írásbeli felelet egy adott lecke számonkérése, melyhez természetesen kapcsolható mélyebb összefüggés, visszautalás, összehasonlítás a témakör korábbi anyagaival. Törvényszerű, hogy a nagy osztálylétszám, a csökkenő óraszám mellett előtérbe kerül az írásbeliség, de törekedni kell arra, hogy az adott tárgyból lehetőleg minden tanulónak legyen szóbeli felelete is. Kivétel a diszlexiás tagozat, ahol a minimálisra kell szorítani az írásbeliséget.

A témazáró dolgozat egy témakör végén áttekintő, összefüggéseket számon kérő dolgozat. Szinte kizárólagosan írásban történik, hiszen minden tanulótól számon kell kérni az adott téma legalább minimális ismeretét. Idegen nyelv tantárgynál sajátos helyet foglal el a szódolgozat. Általában felelet értékű, de írásban történik, így helyesírás és tartalmi tudás egyaránt számon kérhető általa. Gyakorisága is változó. Úgynevezett alaplépcsőfokot alkot, hiszen ennek tudásával lehet magasabb szintre lépni.

Vannak olyan tantárgyak – illetve azok részterületei -, ahol csak írásban lehet számon kérni. Ilyen a helyesírás illetve feladatmegoldás.

Írásbeli számonkérés fajtái:

Esszé, feleletválasztó teszt, kiegészítő teszt, természettudományos tárgyak estében külön kategóriát alkot az elmélet és a gyakorlat (számítás)

El lehet készíteni otthon, az iskolában, adott idő alatt, segédeszközzel vagy anélkül.

Rendje:

A szóbeli és írásbeli feleletek, dolgozatok évközi arányát az adott tantárgy jellegzetességei, óraszama illetve az osztálylétszám határozza meg.

Korlátai:

Az írásbeli számonkérések aránytalanul nagy súlya természetesen korlátot jelenthet egy olyan gyereknél, aki írásban nehezebben nyilatkozik meg, illetve csak a részterületekre tud - segítséggel- koncentrálni.

A tanulók értékelésében betöltött súlya, szerepe:

Bár a szóbeliséget mindenhol erősíteni kell, fontos szerepe van a kisebb- nagyobb írásbeli munkáknak is, hiszen ezeket a fogadóórákon, szülői értekezleteken megtekinthetik a szülők.

A humán tárgyaknál alapvető, de a többenél is fontos követelmény, hogy egy- egy tanulót többféleképpen mérjünk, és - lehetőleg - a neki legmegfelelőbb számonkérési módot alkalmazzuk.

Az egyes tantárgyakon belül az írásbeli munkák külalakja, formai követelményei legyenek világosak a tanulók előtt, ezeket következetesen kérjük számon tőlük.

A témakör végét lezáró dolgozatok nagyobb súllyal szerepelnek egy tanuló félévi, év végi megítélésében, mint az egyes részterületet számon kérő feleletek /legyenek azok szóbeli vagy

írásbeli feleletek/. Célszerű ezen osztályzatokat különböző színnel feltüntetni az osztályozó naplókban, és ezt a rendszert a tanulókkal ismertetni.

A záró dolgozatok és írásbeli vizsgák ütemezését tanév elején meg kell tenni, és azt a tanulókkal megbeszélni. Egy osztályban egy napon legfeljebb kettő témazáró dolgozat tervezhető. Ennek koordinálásáért az igazgatóhelyettes felelős. A dolgozat időpontját legkésőbb egy héttel korábban a tanulókkal ismertetni kell.

8. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának rendje

Az otthoni felkészülés a tanulási folyamat elengedhetetlen része. Legfontosabb jellemzője a rendszeresség, az alaposág, a céltudatosság kell, hogy legyen. Az ezzel kapcsolatos nevelési feladat annak elérése, hogy diákjaink belássák ennek igazságát, és törekedjenek minél teljesebb elérésére.

Az otthoni felkészülés szerepe

- A tanórákon tanult ismeretek bevésése, azok gyakorlatban való alkalmazása,
- a következő tananyagegység vagy tanóra előkészítése,
- az összefüggések felismerésének gyakorlása,
- a problémamegoldó készség fejlesztése,
- az önellenőrzés, valamint a saját teljesítmény- és tudásszint reális mérési igényének kialakítása,
- felkészülés a tanórai számonkérés, a tudásszintmérés különböző formáira,
- az önálló ismeretszerzés és alkalmazás készségének kialakítása tanulóinknál,
- általában az adott műveltségterület, tantárgycsoport vagy tantárgy céljai között meghatározott készségek és képességek fejlesztése.

Az otthoni felkészülés formái

- Az előző tanóra vagy több tanórából álló egység során feldolgozott elméleti anyag *megtanulása* az iskolai oktatás során tanári irányítással elkészített füzetbeli vázlat, az órán elvégzett feladatok és a tankönyv segítségével.
- Az elméleti tananyaghoz kapcsolódó, a szaktanár által megszabott gyakorló feladatok írásbeli megoldása (*kötelező házi feladat*).
- Nagyobb, hosszabb felkészülést igénylő, pontos tanári szempontsorrall, formai és tartalmi megkötésekkel ellátott írásos feladat (*házi dolgozat*).
- A szaktanár által ajánlott gyakorló feladatok részbeni vagy teljes írásbeli megoldása (*ajánlott házi feladat*).
- A diák által önállóan választott, a tananyaghoz kapcsolódó feladatok elvégzése, önálló, belső motivációjú ismeretszerzés (*szorgalmi házi feladat*).

- *Felkészülés* tanórai önálló *kiselőadásra* szaktanári szempontok és szakirodalom alapján.
- *Átfogó komplex ismétlés* az addig tanult elméleti és gyakorlati ismeretek felhasználásával és kiegészítésével témazáró nagydolgozat vagy vizsga előtt.

A felkészülési formák alkalmazása, azok gyakorisága az adott tantárgy jellegétől függ.

Az otthoni felkészülés iskolai előkészítése, eredményességének segítése

- Tanulás-módszertani ismeretek nyújtása szakórákon és osztályfőnöki órákon.
- Kommunikációs, szövegértési és szövegalkotási, információ-feldolgozó ismeretek átadása és képességfejlesztés - elsősorban magyar órákon.
- Speciális tanulási módszerbeli tájékoztató minden újonnan belépő tantárgy esetén. Ez a későbbiek során különösen tanárváltás, vagy a követelmények radikális változása, valamint új felkészülési formák első alkalmazása esetén felelevenítendő, megismételendő, kiegészítendő.
- Az otthoni felkészülés formáinak gyakoroltatása a szakórákon és korrepetáló, felzárkóztató foglalkozásokon.
- A szaktanár minden tanóra végén pontosan meghatározza az otthoni tanulásra feladott tananyagot, az írásbeli feladatokat, tisztázza jellegüket (pl. kötelező vagy ajánlott), rögzíti azok elvégzésének határidejét, értékelésük, számonkérésük módját.
- A szaktanár minden otthoni felkészülési forma esetén feldolgozási szempontokat ad ki, formai, tartalmi követelményeket és javaslatokat tesz.

Az otthoni felkészülés ellenőrzése

- A számonkérés különböző formái, melyeket az ellenőrzés-értékelés fejezet tartalmaz.
- A kötelező házi feladat elvégzését osztályszinten az óra elején ellenőrizzük. Ennek funkciója az esetleges problémák megbeszélése, a jó megoldások elismerése, kiemelése. Ha a tanuló a kötelező házi feladatot nem készítette el, azt a szaktanár által meghatározott határidőre pótolnia kell, vagy a házi feladat anyagából tudásáról a tanórán kell számot adnia. Egyéb esetben ezt a tanulói teljesítményformát nem osztályozzuk, csak szóban értékeljük.

- A házi dolgozat értékelésének elvei megegyeznek az órai írásbeli számonkéréssel.
- Ajánlott házi feladatot, szorgalmi feladatot, kiselőadást csak abban az esetben osztályozunk, ha azt a tanuló külön kéri, illetve ha annak nehézségi foka megfelel a tantárgy követelményszintjének, szóbeli értékelést azonban minden esetben adunk.

Az otthoni felkészülés koordinációja

- A feladatok kijelölésénél törekedni kell arra, hogy az otthoni felkészülés időtartama átlagos képességű, rendszeresen tanuló diákok esetén összesen ne haladja meg a napi 3 órát. Az átlagosnál több időt igénylő feladatok kiadásakor azok elvégzésére hosszabb határidőt kell adni, a határidőn belül kiadott egyéb feladatok mennyiségét úgy szabva meg, hogy a napi felkészülési idő ne növekedjen.
- Az órarend összeállításánál - az objektív lehetőségek figyelembe vételével - a nagyobb és kisebb otthoni felkészülést igénylő tantárgyak tanítási napok közötti egyenletes elosztására törekszünk.
- Tanév elején az osztályfőnök órarendelemzés alapján javaslatot tesz a tanulóknak otthoni felkészülésük egyenletes heti elosztására. Javaslatát a szülőkkel is egyezteti.
- Ha az osztályfőnök tudomására jut, hogy valamely tantárgynál olyan hirtelen, de elkerülhetetlen feladatmennyiség-növekedés következett be, amely a napi összes maximális felkészülési időt 3 óra fölé növelné, a feladatok átmeneti mérséklése érdekében konzultációt kezdeményez más, az osztályban tanító szaktanárokkal.
- A hétvége pihenésre fordíthatósága érdekében pénteken csak annyi feladatot adunk ki, amelynek mennyisége nem haladja meg egy átlagos hétköznapi terhelését. Ugyanígy járunk el hosszabb tanítási szünet esetén is.

9. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A közoktatásról szóló törvény 41.§ (5) kimondja, hogy „...az általános iskolában, középiskolában és szakiskolában évente két alkalommal”, ősszel és tavasszal gondoskodni kell a tanulók fizikai állapotának méréséről. Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítéséhez, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

Iskolánkban az Oktatási Minisztérium által kibocsátott tesztet használjuk.

- Cooper teszt
- Helyből távolugrás páros lábbal
- Hanyattfekvésből felülés
- Karhajlítás és nyújtás
- Hason fekvésből törzsemelés és leengedés

A tesztsoron kívül a fizikai állapot felmérésére szolgáló módszerek között helyet kapott a hosszúidejű állóképesség felmérése, melyet egy un. 35-perces kitartó futással végzünk.

Az időtartam kiválasztásánál egyértelmű szempont volt a tanítási óra hossza. A teszt nem teljesítményorientált, hiszen mindenki a saját tempójában futhatja. Az értékelésnél a huszadik perctől -ötpercenként- magasabb érdemjegyet szerezhethet a tanuló.

A gimnáziumban évek óta nagy hagyománya van a kézilabda sportágnak, ezért az egy kg-os medicinlabda hajítás – kitámasztásból - is a felmérések közé került. Ezen módszernél a hajítás technikai végrehajtását, és távolságát értékeljük.

10. Célnyelvi civilizáció tantárgy

A kétszintű érettségire való felkészülés során két tantárgyat önálló tantárgyként kezelünk:

- a célnyelvi civilizációt
- és a német nyelvű hon- és népismeretet.

Mindkét tantárgyat 11. és 12. évfolyamon heti 2 órában tanítunk.

Célnyelvi civilizáció

Bevezetés

Magyarország európai uniós csatlakozásával, az európai népek kultúrájának egymáshoz közeledésével fokozottan támad az a követelmény, hogy a tanulókat a nyelvi készségek fejlesztése mellett meg kell ismertetni a célnyelvi országok kultúrájával is.

A két tanítási nyelvű iskolák eddig ennek a követelménynek többnyire a nyelvoktatás, az idegen nyelvi órák keretében tettek eleget, a jövőben azonban kívánatos, hogy célnyelvi civilizáció néven új, önálló, a célnyelven tanított tantárgy keretében történjen a lehető legtágabb értelemben vett kulturális ismeretek oktatása. Ide tartoznak a célnyelvi országok földrajzával, gazdaságával, történelmével, irodalmával, művészetével kapcsolatos átfogó ismeretek, de be kell mutatni a tanulóknak a célnyelvi társadalom mindennapjait, szokásait, ünnepeit és értékrendjét is. A célnyelvi civilizáció választható érettségi vizsgatárgy.

Az egyes témák feldolgozásakor építsünk a korábbi ismeretekre, és hívjuk fel a tanulók figyelmét *a más tantárgyak témáival való kapcsolatokra*.

Óraszámok

A Célnyelvi civilizációt a négy és hat évfolyamos gimnáziumunk 11. és 12. évfolyamán heti 2-2 órában tervezzük önálló tantárgyként tanítani..

Alapelvek

A célnyelvi civilizációs ismeretek tanítása során fel kell ébreszteni a tanulóknak az érdeklődést a célnyelvi kultúra iránt, és segíteni kell őket abban, hogy a célnyelven szerzett és rendszerezett információk útján minél átfogóbb képet kapjanak a célnyelvi országok kultúrájáról, fejlődjön érzékenységük más kultúrákkal és azok képviselőivel szemben, tudjanak a közös Európában gondolkodni. A saját és a célnyelvi kultúrák állandó

összehasonlítása révén saját kultúrájukat is jobban megismerjék és megértsek.

Célok

A célnyelvi civilizáció tantárgy célja, hogy a diákok jól elsajátítsák a célnyelvi ország(ok)ról hallott kultúrtörténeti tartalmakat és integrálni tudják a már korábban megszerzett ismereteik közé.

A tantárgy tanításának célja az is, hogy a diákoknak bővüljön általános, nyelvi kommunikációs és civilizációs műveltségük, látóköriük, fogadják el és becsüljék a saját kultúrájuktól eltérő kultúrákat. Az irodalmi művek, zene- és képzőművészeti alkotások elemzésekor fejlődjön erkölcsi és esztétikai értékrendszerük.

Mivel a tanulók az idegen nyelvet eszközként használják a célország kultúrájának megismerése során – a célnyelvi civilizációs ismeretek elsajátításán kívül – a másik legfőbb cél a nyelvi készségfejlesztés.

Fejlesztési követelmények

A tanulók képesek legyenek az önálló kutatómunkával megszerzett ismereteiket társaik számára érthetően, folyékonyan és összefüggően, a megfelelő előadásmódban és stílusban továbbítani vagy írásban kifejteni.

A célnyelven írt tanulmányok, publicisztikai vagy irodalmi szövegek elolvasása és megértése után emeljék ki a lényegét, fontos információkat. Alkossanak véleményt az olvasottakról. Képesek legyenek véleményüket a logika szabályai szerint, példákkal alátámasztva kifejteni.

Legyen módjuk tévéhírek, ismeretterjesztő és játékfilmek megtekintésével megismerkedni a célország kultúrájával. A dokumentumfilmek megtekintésével bővüljenek tudományos ismereteik, a játékfilmek segítsenek a magyartól eltérő viselkedési formák, szokások, gondolkodásmód megfigyelésében és rögzítésében.

Ismerjék és tudják használni az eltérő műfajú és stílusú szövegek, irodalmi szemelvények, különböző korszakokból származó szövegrészletek szókincsét, kifejezéseit, ismerjék azok stílusbeli különbségeit.

Tartalmi követelmények

Törekedjünk arra, hogy a tanulók:

- ismerjék a főbb történelmi csomópontokat, történelmi személyiségeket, a művészeti (irodalmi, képzőművészeti, zenei) alkotásokat, hatásukat a korszellemre, és meg tudják ítélni jelentőségüket
- értsék meg az államok politikai rendszerének és társadalmi viszonyainak fejlődését
- ismerjék meg a főbb társadalmi problémákat és az állampolgároknak napi problémáit
- pontos ismeretekkel rendelkezzenek az ország hagyományairól, ünnepeiről, gasztronómiájáról, szokásairól stb.
- ismerjék a célország kultúráját érintő interkulturális hatásokat, a kapcsolatokat a célnyelvet beszélő különböző országok és Magyarország között.

Munkaformák

A célnyelvi civilizáció tanítása során különösen fontos szerepet játszik, hogy változatosan használjuk az egyes munkaformákat. A tantárgy sokszínűségéből következik, hogy nem elegendő az órákon mindössze a frontális osztálymunka használata. A tanórákon kapjon helyet a partneri, a kiscsoportos és az egyéni munka. A tanórán belüli munka mellett fordítsunk figyelmet a tanórán kívüli munkaformákra is (önálló kutatómunka és projektmunka), amelyek során a tanulók megtanulnak tanári segítség nélkül, önállóan dolgozni (pl. könyvtárhasználat, interjú, felmérés készítése).

A célnyelvi civilizáció tantárgy kapcsolata más tantárgyak témáival

A célnyelvi civilizáció komplex ismereteket tanít. Külön ki kell emelni a tantárgy szoros kapcsolatát a földrajzzal, a történelemmel és a művészettörténettel.

A célnyelvi civilizáció tanításakor nem a nyelvi készségek fejlesztése a fő cél, hanem az e kerettantervben megfogalmazott tantárgyi tartalmak, ismeretek elsődlegesek

Előfeltételek

A célnyelvi civilizáció az adott célnyelven folyik, így a tárgy tanulásakor elengedhetetlen feltétel, hogy a tanulók a tárgy tanulásáig már eljussanak egy olyan nyelvi szintre, amely nyelvi tudás ismeretében különösebb nehézségek nélkül tudják befogadni az adott kultúrtörténeti tartalmakat és kifejezni saját gondolataikat, véleményüket az adott témakörben.

Feltételek

A célnyelvi civilizáció tanítása – hasonlóan a célnyelvi órákhoz – csoportbontásban a leghatékonyabb.

Az órákat célszerű olyan szaktanteremben tartani, ahol rendelkezésre állnak, illetve használhatók a szükséges tanári és tanulói segédletek: kézikönyvek, szöveggyűjtemények, képzőművészeti albumok, újságok, folyóiratok, prospektusok, képek, filmek, hanganyag, illetve írásvetítő, magnetofon, tévé, videólejátszó, számítógép internetkapcsolattal.

A két tanítási nyelvű osztályok számára különösen fontos, hogy az iskola lehetőségeinek megfelelően szervezzen diákcsereket, illetve célországbeli utazásokat.

A célnyelvi civilizáció tanításához szükséges személyi feltételek között ki kell emelnünk, hogy a tantárgyat tanító tanárnak széleskörű interkulturális és más tantárgyak anyagához kapcsolódó ismeretekkel kell rendelkeznie.

11. NÉMET NEMZETISÉGI NÉPISMERET TANTÁRGY

A kisebbségi népismeret tananyag az egyes kisebbségek és anyanemzetük, ill. nyelvemzetük kultúrájáról, történelméről, hagyományairól és jelenéről szóló ismereteket tartalmazza. A tantárgy részletes követelményei a NAT több műveltségi területéhez is kapcsolódnak (pl. Anyanyelv és irodalom, Ember és társadalom, Földünk és környezetünk, Művészetek, Tánc és dráma stb.)

A tantárgyat 7-10. évfolyamon integráltan tanítjuk, 11-12. évfolyamon heti két órában önálló tantárgyként.

A kisebbségi népismeret tartalmi követelményei:

1. A kisebbség nyelve, tárgyi és szellemi kultúrája
  - nyelvhasználati sajátosságok, beleértve a nyelvjárásokat, nyelvváltozásokat,
  - vizuális kultúra (építészeti emlékek, képzőművészet, iparművészet, népművészet, filmművészet),
  - ének-, zenei és tánckultúra (zenei örökség, színház, tánc és játék),
  - hagyományok, régi és új szokások, kulturális javak, mesterségek, gazdasági élet, ünnepek és jelképek,
  - szociológiai és település-földrajzi ismeretek
2. A kisebbség történelemalakító és kultúraformáló szerepe, civilizációja
  - a kisebbség magyarországi történelme és irodalma, az anyanemzet, nyelvi (anya)országok történelmének, irodalmának korszakai; az anyanemzet, illetve a nyelvi (anya)országok földrajza,
  - oktatás-, kultúrtörténet, jelenkor,
  - a kisebbségek más országokban élő csoportjai.
3. Kisebbségi és állampolgári jogok
  - a kisebbségek jogai, hazai és nemzetközi jogrendszer,
  - a kisebbségek intézményrendszere,
  - nemzetközi kapcsolatok.

-
4. A kisebbségek népismeret tanítása önálló tantárgyként, illetve a Nemzeti Alaptanterv műveltségi területeibe integráltan folyhat, és szükséges, hogy tanórán kívüli tevékenységek formájában is (mint pl. a szakkörök, a táborok, a kirándulások, a népdal- és tánckörök, a játszóházak, a színjátszó körök, a zenekarok) megjelenjen. Pedagógiaiilag kiemelt értékű a tárgyi és szellemi (néprajzi, népdal, stb.) gyűjtőmunka, az alkotó tevékenység, az egyéni, illetve csoportos kutatás, projektmunka. Az egyes tantárgyakba integrált oktatás során, az ének-zene, a tánc és a drámaoktatás esetén a hangsúlyt a kisebbségi tartalmakra kell helyezni.
  5. Az egyes kisebbségek esetében a kétnyelvű és az anyanyelvű oktatás formában a népismereti követelmények magasabb szinten is megfogalmazhatók, mint a nyelvoktató oktatási forma esetén. A népismeret önálló tantárgyként történő tanításakor az oktatás nyelve a kisebbség nyelve, integrált feldolgozásakor a kisebbség nyelve, a magyar nyelv vagy mindkettő lehet.
  6. A kisebbségi népismeret oktatásának követelményeit össze kell hangolni az anyanyelv (kisebbség nyelve) és irodalom, illetve a többi műveltségi terület követelményeivel.

Kompetenciák

1. Szövegértés
2. Írásbeli szövegalkotás
3. Beszéd, szóbeli szövegalkotás
4. Fogalomhasználat